

**RENATURALITZACIÓ
D'ESP AIS I ENTORNS
EDUCATIUS**

Ciutat de Barcelona

TRANSFORMEM

ELS PATIS

TRANSFORMEM ELS PATIS

Transformar els patis i espais exteriors de les escoles per al joc i l'educació a l'aire lliure és un projecte tractor previst en el Pla del joc a l'espai públic per avançar cap a una ciutat jugable, que té com a fita transformar els patis escolars de la ciutat amb l'objectiu que siguin més verds, coeducadors i comunitaris.

També en el marc de la lluita contra l'emergència climàtica, el Pla Clima exposa com la transformació de la ciutat des de les escoles és una estratègia clau per mitigar els impactes de la crisi ecològica.

El programa pretén millorar l'espai d'esbarjo i de joc perquè esdevingui més naturalitzat, fomentar les dinàmiques i relacions igualitàries que es produeixen en aquest entorn a partir de la diversificació del joc i promoure el joc actiu i els usos comunitaris com a equipament de barri.

Aquest programa, en el que els protagonistes de la transformació del pati són el centre educatiu i la comunitat educativa que l'envolta, té la missió d'acompanyar i facilitar recursos per a desenvolupar un procés de reflexió i cocreació sobre el pati, ja que aquest té un gran potencial educatiu i d'aprenentatge.

Un objectiu clau és generar una mirada crítica que permeti plantejar un canvi conceptual i pedagògic i un canvi físic d'aquest espai per a la convivència i la seva sostenibilitat en el temps gràcies a la implicació de la comunitat educativa.

AGENTS IMPLICATS: Comunitat educativa: Direcció i professorat dels centres, alumnat, famílies, monitors i monitores del temps de migdia; i entitats vinculades al centre.

ANY: 2020

TISORES X

Ciutat de Barcelona

BRESSOLS PEL

CLIMA

BRESSOLS PEL CLIMA

Aquesta estratègia és un full de ruta que concreta un total de 47 actuacions que aborden l'emergència climàtica des de sis eixos diferents: naturalització d'espais, transició energètica, confort tèrmic, gestió de residus, alimentació sostenible, i educació ambiental.

La comunitat educativa de les escoles bressol municipals – més de 25.000 persones entre infants, famílies i educadores – se suma al Pla d'Acció per l'Emergència Climàtica, que Barcelona va dissenyar a partir de la declaració d'emergència climàtica del 15 de gener de 2020 per impulsar transformacions cap a una ciutat més verda, més sostenible i climàticament més justa amb l'horitzó 2030.

Les bressols municipals, com a servei i equipament públic i com a comunitats educatives volen fer el seu paper per ser una part de la solució i responsables de les transformacions, per fer possible una ciutat més verda, sostenible i compromesa amb la justícia climàtica posant-les al centre a la petita infància.

Els objectius d'aquesta estratègia són: donar visibilitat a la petita infància i vetllar pel seu dret a un entorn saludable, impulsar canvis i compromisos concrets i estructurals de manera sistemàtica a partir dels canvis a totes i cadascuna de les escoles bressol i reduir-ne els impactes negatius i la petjada ecològica.

AGENTS IMPLICATS: Comunitat educativa: Equips educatius de les escoles, infants i famílies, equips de suport educatius i entitats vinculades a les escoles.

ANY: 2022

ROBA
DE
NENES

ROBA
DE
NENES

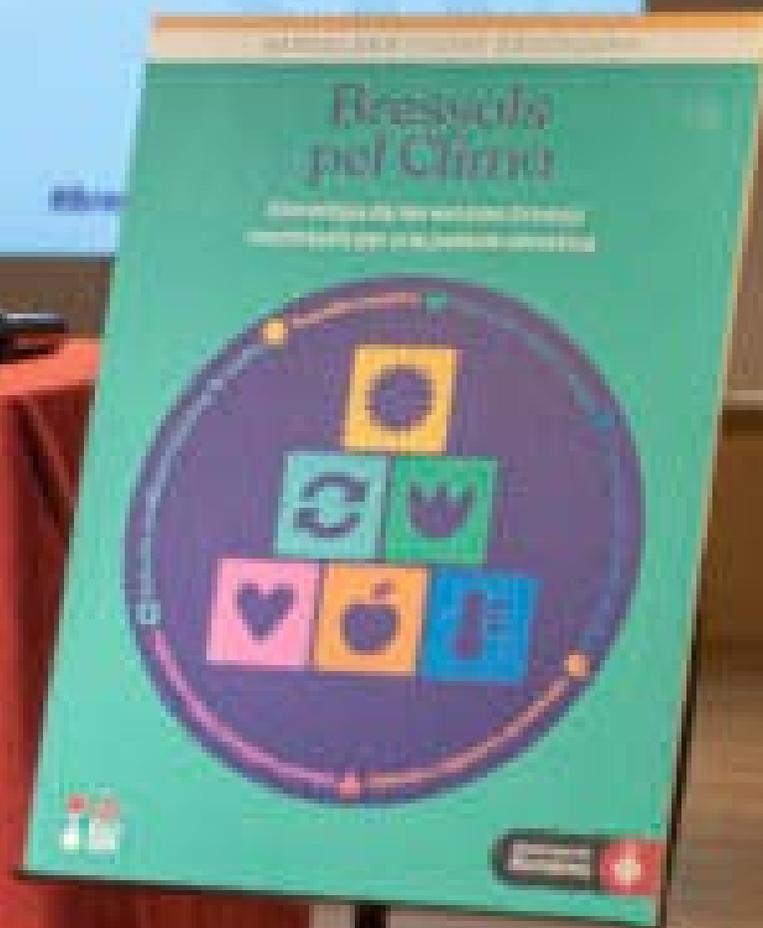

TANCAMENT ACTE

Sra. Maria Truñó
Comissionada d'Educació

Ciutat de Manresa

LA BIODIVERSITAT

ENTRA A LA

CIUTAT

LA BIODIVERSITAT ENTRA A LA CIUTAT

Entre 2019 i 2021 es va dissenyar participadament i aprovar el Pla Estratègic del Cardener 2030, que vol conservar i millorar la biodiversitat i la connectivitat ecològica del riu Cardener (que rodeja la ciutat de Manresa), millorar l'ús públic de les riberes i donar a conèixer els valors naturals i patrimonials del riu.

Algunes de les obres ja s'han executat, com l'enderroc d'una discoteca ran de riu. Però el pla proposa, sobretot, canviar el tipus de manteniment i reservar espais per a la biodiversitat.

Es va canviar el contracte de jardineria i es van destinar algunes zones a la regeneració de la flora autòctona, amb poques o cap sega, mentre es continuen segant camins i altres zones per a la ciutadania. El bosc de ribera i els herbassars s'estan refent notablement, i la fauna associada se'n beneficia, amb creixements importants d'aus que hi nidifiquen.

S'ha ofert a les escoles nombrosos tallers d'anellament d'ocells on els infants se sorprenden de la riquesa de fauna que hi ha, sense necessitat de desplaçar-se a parcs naturals. Algunes d'elles han incorporat el costum d'anar a fer classe setmanalment al parc del Cardener, en un espai agradable que ha esdevingut una aula de ciències naturals a l'aire lliure, on gaudir de la biodiversitat.

AGENTS IMPLICATS: Ajuntament de Manresa, Comissió de l'Anella Verda, centres educatius de la ciutat (sobretot els 3 més propers)

ANY: 2020

Ciutat de Cardedeu

EMMIRALLA'M

EMMIRALLA'M

El Pla Educatiu d'Entorn de Cardedeu, "EMMIRALLA'M", parteix de la idea que educar ha de ser un objectiu i una actitud de tots i de totes, interpel·la a tota la comunitat, tots i totes som un mirall amb la nostra manera de ser i de fer. El pla és una eina per donar una resposta integrada i comunitària a les necessitats educatives, tot coordinant i dinamitzant l'acció.

Els seus objectius es resumeixen en:

- Activar una xarxa, conèixer els diferents actors del municipi i aprofitar els recursos que té cadascú per realitzar actuacions conjuntes i compartides.
- Connectar educació i aprenentatges i avançar en l'educació 360.
- Promoure la cohesió social, tenint en compte els diferents col·lectius del municipi a l'hora de desenvolupar les diferents accions.
- Reflexionar al voltant de la necessitat de la transformació educativa dels centres educatius i els agents comunitaris.
- Incorporar una mirada educativa en tots els àmbits de la vida de Cardedeu.

Al 2022 les 5 escoles públiques de Cardedeu van aconseguir finançament dins de la convocatòria dels Pressupostos participatius de la ciutat de Cardedeu. Arrel d'això, un dels projectes del PEE, engegat durant el curs passat, va ser el projecte de renaturalitzar els patis de les escoles mitjançant sessions participatives. Les 5 comunitats educatives que van participar, van co-dissenyar, acompanyades de professionals, l'adequació dels seus espais exteriors.

AGENTS IMPLICATS: Departament d'Ensenyament (Inspecció i Servei LIC-Llengua, Interculturalitat i Cohesió social), l'Ajuntament de Cardedeu (Servei d'Educació, Serveis Socials, Joventut, Biblioteca, Museu, Cultura, Esports, formació i Ocupació...), els centres educatius, les AMPA/AFA i altres entitats.

ANY: 2013/2014

Connexió
amb l'entorn

Sols no
podem

Abordar reptes
complets i
comuns

Col.laborar

MILLENARI
CAN MANENT
LES AIGÜES

GRANÉS

CAN SER

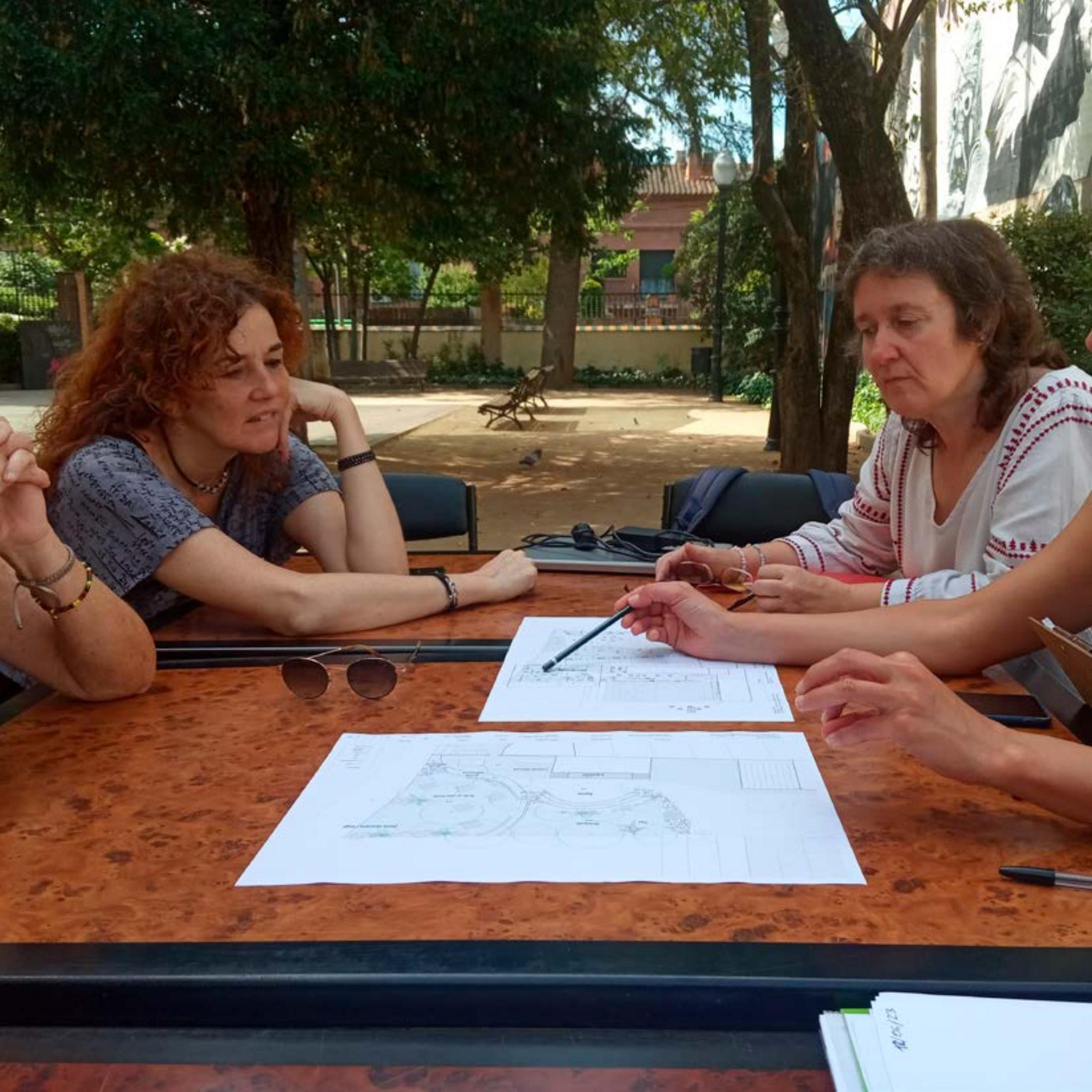
ELS DA
CORBELLA

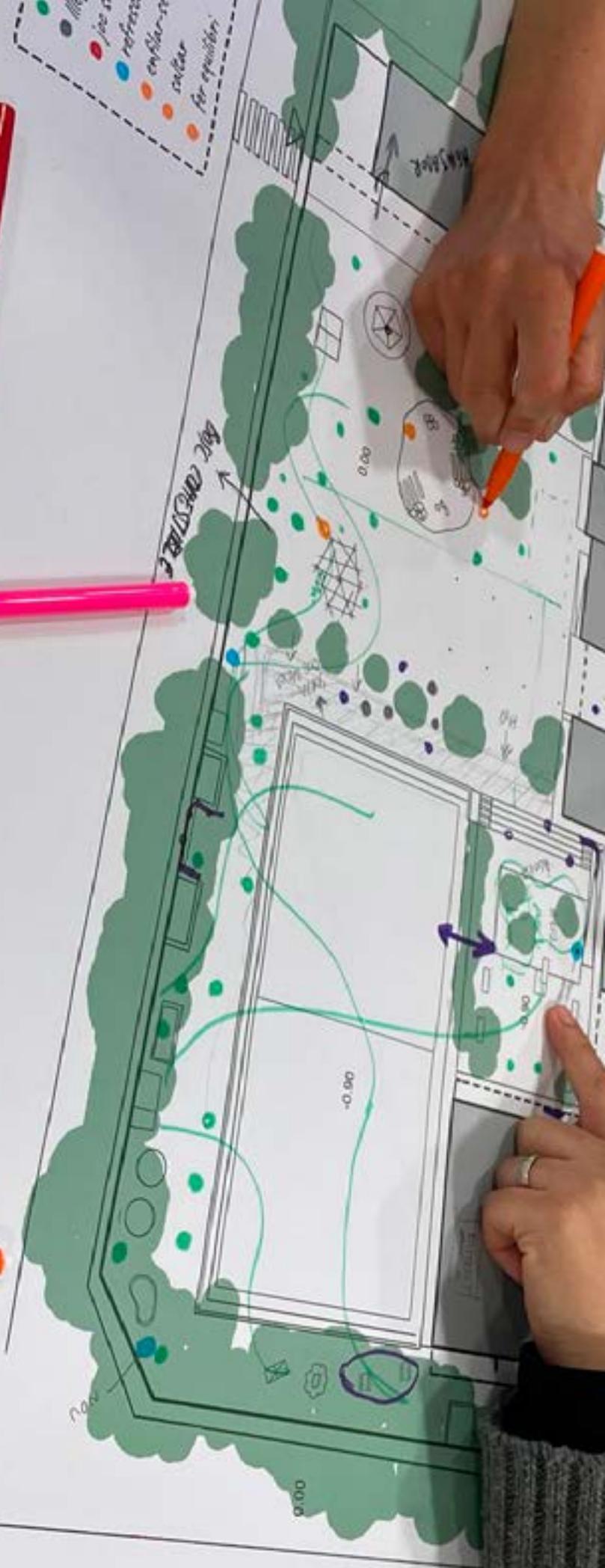

Que va a ser al patio?

Ciutat de Balenyà

PEP / PLA

EDUCATIU DE

POBLE

PEP / PLA EDUCATIU DE POBLE

L'estrategia de l'Ajuntament es basa en impulsar actuacions cap a l'augment de la resiliència de la població i la sostenibilitat del poble, així com en recolzar-ne d'altres promogudes per entitats locals.

Per una banda, des del 2012 s'ha engegat el Projecte Educatiu de Poble, un projecte estratègic basat en la participació activa de tots els agents educatius del municipi per definir conjuntament uns objectius, unes línies de treball i unes accions amb la finalitat de transformar Balenyà en un poble educador. Entre elles s'han posat en marxa els projectes:

Camins escolars: accions de pacificació del trànsit per tal de garantir l'accés segur a l'escola a peu o en bicicleta.

El disseny de la renaturalització d'espais exteriors de l'IE amb tota la comunitat educativa; el procés participatiu ha permès detectar les necessitats dels diferents agents que queden reflectides en un projecte bàsic actualment a l'espera dels recursos necessaris per implementar-lo.

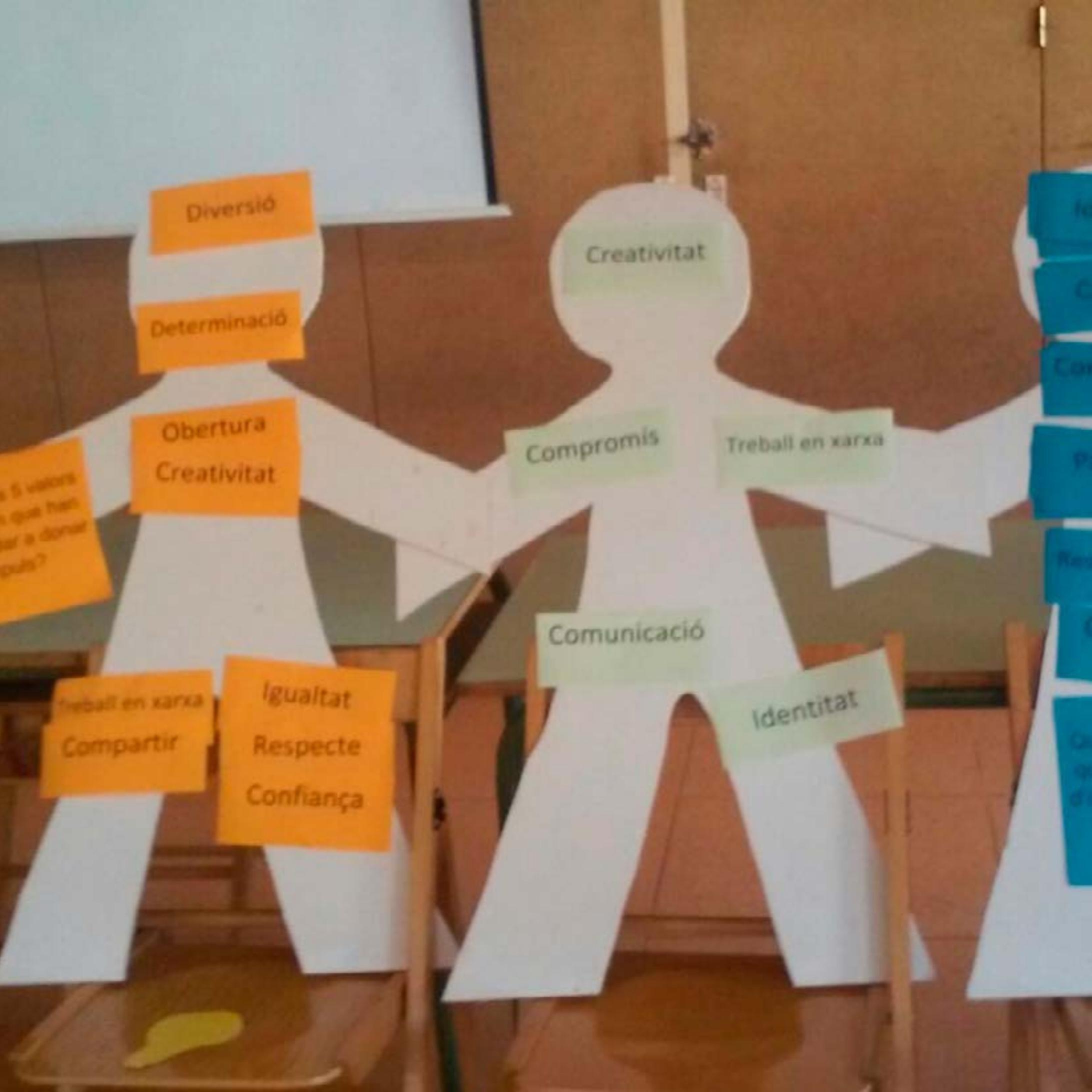
Des del punt de vista de la transició energètica s'està donant suport al projecte referent de la comunitat energètica *Balenyà sostenible* que, mitjançant la instal·lació de plaques fotovoltaïques a teulades d'edificis públics, abasteix edificis d'habitatges del poble.

Finalment, tota una línia d'actuacions té l'objectiu d'afavorir la mobilitat activa amb la implementació de la xarxa de camins de vianants i ciclorutes, sobretot al llarg de l'eix de l'antiga carretera nacional, que connecta el poble d'una banda a l'altra.

AGENTS IMPLICATS: Ajuntament de Balenyà, Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona, IE Capdevila, AFA, Balenyà sostenible i altres entitats.

ANY: 2012

Diversió

Determinació

Obertura

Creativitat

5 valors
que han
per a donar
ajuda?

Treball en xarxa
Compartir

Igualtat
Respecte
Confiança

Creativitat

Compromís

Treball en xarxa

Comunicació

Identitat

Respecte
Compartir
Treball en xarxa
Identitat
Comunicació
Compromís
Creativitat
Diversió

COMUNICACIÓ

PARTICIPACIÓ JOVE

IES

XARRES SOCIALS

VENYUES

PROTAGONISTES

PER QUÈ DONT DEL Poble

ADU
EL VACOR

ACCIONS
MERCADO

TEORIAS
RECERCA

TESTS
SAFETAT

DESBESTES
EUTS

COMMS, FOTO, M...

Green sticky notes with illegible text.

Orange sticky notes with illegible text.

Yellow sticky notes with illegible text.

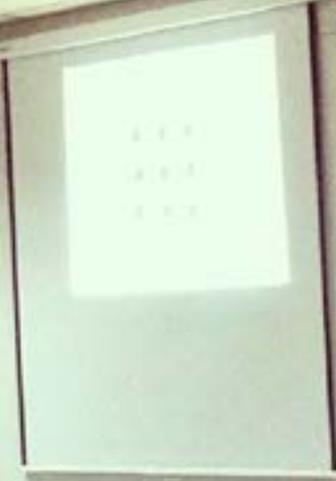
White paper with horizontal lines and illegible text.

30

PROJECTE EDUCATIU DE POBLE

Sant Feliu de
Llobregat

**REFUGIS
CLIMÀTICS A LES
ESCOLES**

REFUGIS CLIMATICS A LES ESCOLES

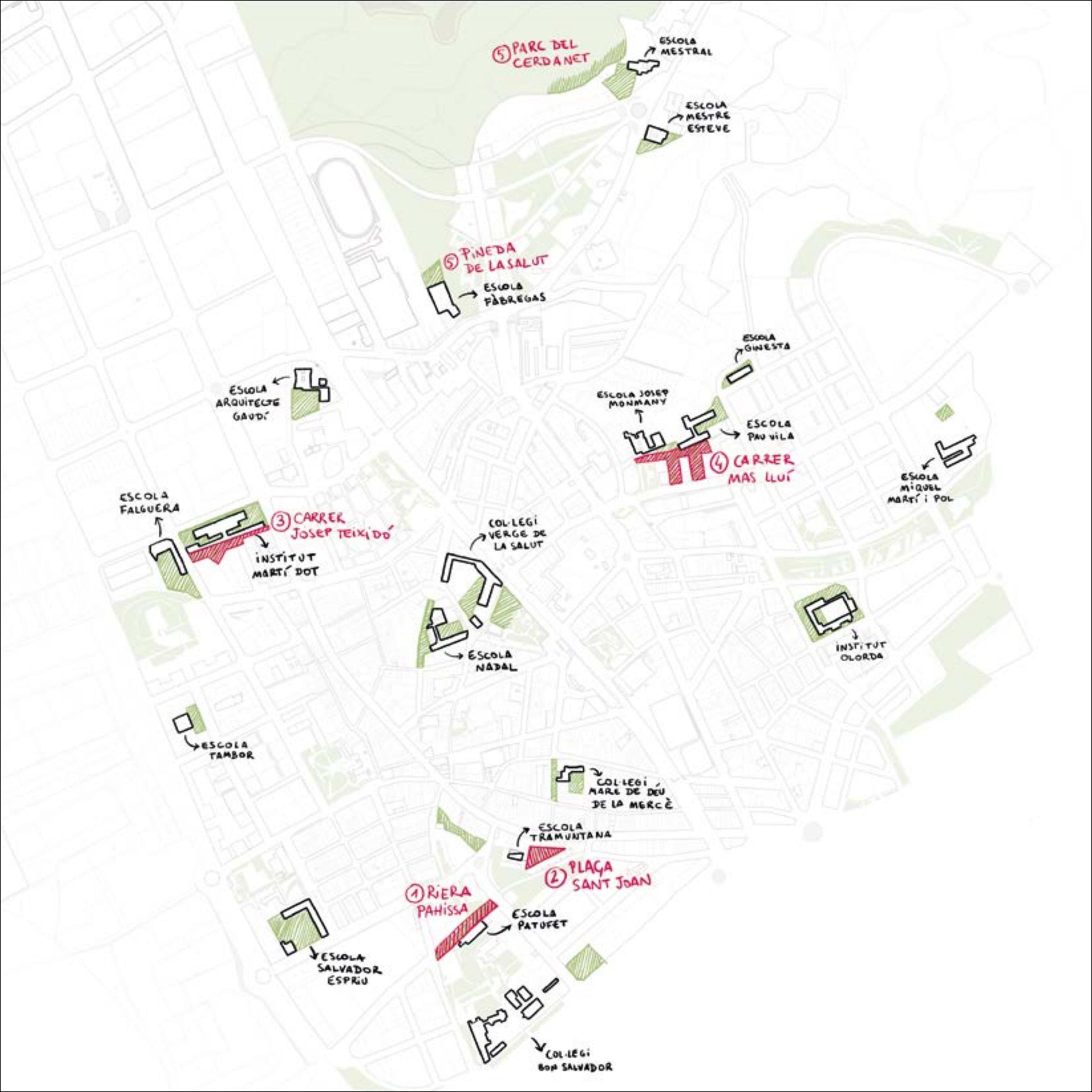
El Pla d'Acció Local de l'Agenda Urbana de Sant Feliu, té la finalitat d'establir les bases i projectes transformadors que han d'orientar el desenvolupament de la ciutat cap a un model més resilient, inclusiu, segur i sostenible en l'horitzó dels pròxims 10 anys i de manera alineada amb el canvi urbà que es donarà en la zona alliberada pel soterrament de les vies.

D'entre els projectes estratègics del Pla, es proposa la Creació de Refugis Climàtics a l'entorn urbà. Espais urbans que siguin resilient davant del canvi climàtic, en l'àmbit públic i privat, utilitzant una ordenació de l'espai públic per a aquesta finalitat, la implantació d'elements arquitectònics, disseny bioclimàtic, increment de la vegetació, o permeabilitat del sòl, així com mesures específiques i mobiliari concret que, en conjunt, siguin capaços d'adaptar-se als efectes del canvi climàtic.

Durant el curs 2022-2023 es va treballar amb les 19 escoles de Sant Feliu de Llobregat, totes elles de la Xarxa d'Escoles + Sostenibles de la ciutat. De la mà de l'Ajuntament de Sant Feliu, l'Ortiga i El globus vermell, es van estudiar i definir Refugis Climàtics dins o als entorns de les Escoles. El projecte ha estat una oportunitat per revisar propostes que estaven per executar i poder incloure les idees i necessitats de les escoles, o seguir treballant amb els projectes de Renaturalització que cadascuna ja tenia plantejat en els seus patis.

AGENTS IMPLICATS: Comunitats educatives (alumnat, famílies, direccions i docents d'escoles i instituts) i representants de l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat amb la col·laboració de l'Ortiga i El globus vermell

ANY: 2022-2023

5 PARC DEL CERDANET

ESCOLA MESTRAL

ESCOLA MESTRE ESTEVE

5 PINEDA DE LA SALUT

ESCOLA FABREGAS

ESCOLA GINESTA

ESCOLA JOSEP MONMANY

ESCOLA PAU VILA

4 CARRER MAS LLUÍ

ESCOLA MIQUEL MARTÍ I POL

ESCOLA ARQUITECTE GAUDI

ESCOLA FALGUERA

3 CARRER JOSEP TEIXIDÓ

INSTITUT MARTÍ DOT

COL·LEGI VERGE DE LA SALUT

ESCOLA NADAL

INSTITUT OLORDA

ESCOLA TAMBOR

COL·LEGI MARE DE DEU DE LA MERCÈ

ESCOLA TRAMUNTANA

2 PLAÇA SANT JOAN

1 RIERA PAHISSA

ESCOLA PATUFET

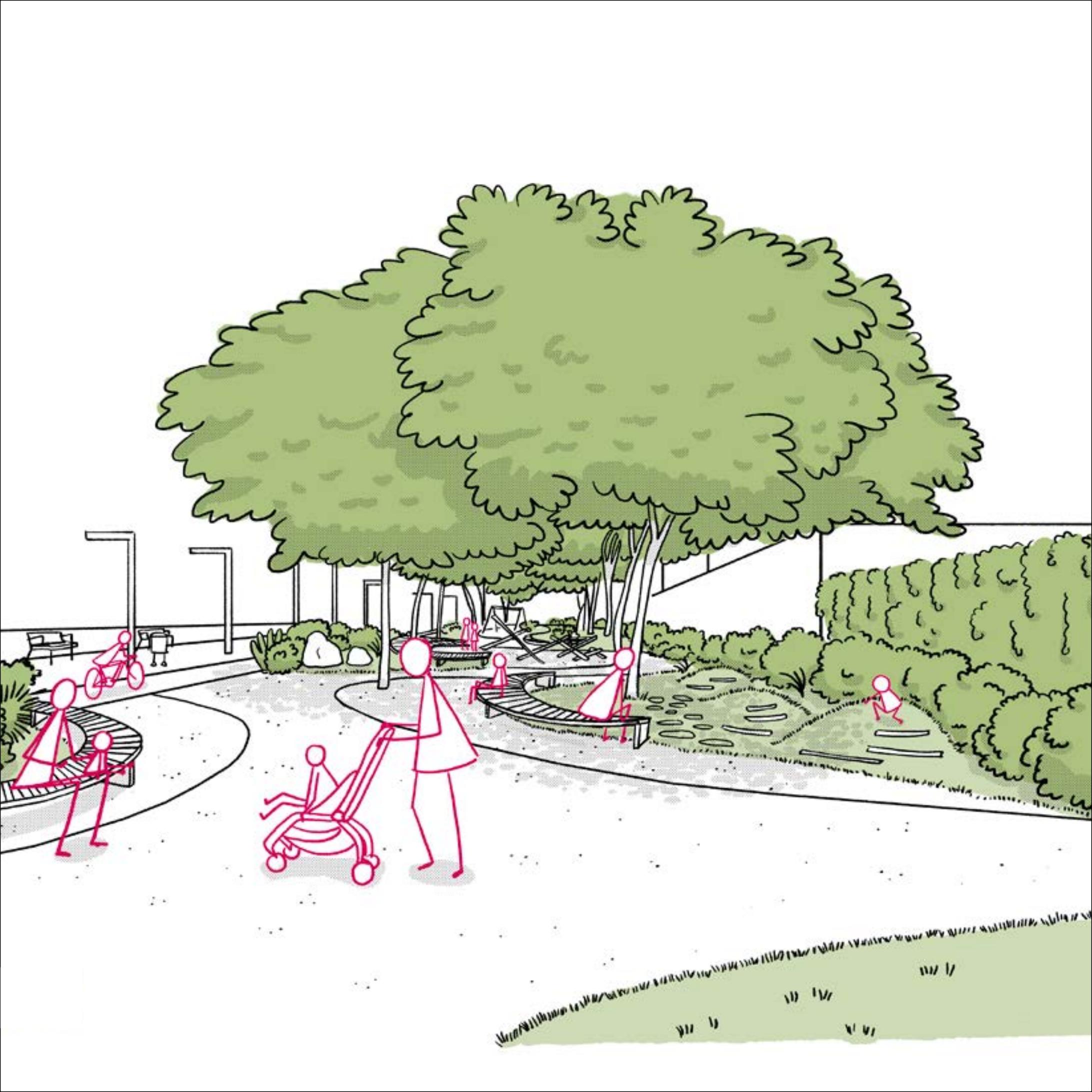
ESCOLA SALVADOR ESPRIU

COL·LEGI BON SALVADOR

REFUGIS
CLIMÀTICS
SANT FELIU
DE LLIBRUGAT

E: ESTAT ACTUAL

[Handwritten notes on a white sheet of paper]

[Handwritten notes on a white sheet of paper]

Ciutat de Granollers

LA COMUNITAT

EDUCATIVA

TRANSFORMA

I MILLORA LA

CIUTAT

LA COMUNITAT EDUCATIVA TRANSFORMA I MILLORA LA CIUTAT

Fem un Jardí

Els alumnes dels centres educatius participen en la reforma d'alguna plaça o parc del seu entorn. És un projecte participatiu on l'alumnat i docents estan involucrats en tot el procés, des del disseny de l'espai, conjuntament amb el servei d'obres de l'Ajuntament, fins la contractació de l'empresa i el seguiment periòdic de les obres.

Renaturalització de patis escolars amb pressupostos participatius

Per tal de naturalitzar i millorar pedagògicament els patis, des de l'Ajuntament es va dur a terme una formació a tots els equips directius de les escoles de la ciutat, perquè cadascuna pogués elaborar una proposta amb la seva comunitat educativa. D'aquí han sorgit 4 projectes de reforma de patis escolars que han estat presentats i votats als pressupostos participatius de l'Ajuntament, dos ja acabats i dos que ara inicien les obres.

Entorns escolars segurs i saludables

Projecte sorgit del Consell Escolar Municipal (CEM) per tal de millorar la seguretat i reduir la contaminació en els entorns dels centres educatius (en especial els llocs i moments d'entrada i sortida de l'alumnat). Fonamentalment, es tracta d'una campanya de sensibilització vers l'alumnat i les famílies i d'actuacions com talls temporals de carrers, eliminació de carrils d'aparcament davant els centres o ampliació i millora de la seguretat a les zones d'entrada i sortida.

AGENTS IMPLICATS: Diferents serveis municipals (Educació, Salut pública, Medi ambient, Obres, Mobilitat, Seguretat ciutadana, Participació), comunitats educatives (alumnat, famílies, direccions i docents d'escoles i instituts) i representants del Consell Escolar Municipal.

ANY: 2001 (Fem un Jardí), 2019 (Renaturalització de patis escolars amb pressupostos participatius), 2020 (Entorns escolars segurs i saludables)

**CARRER TALLAT
PER ACCÉS
ESCOLAR**

www.garabales.cat/traficsmbilitat

Accidents de trànsit

A white rectangular sign with rounded corners, attached to a metal railing. It features the text "CARRER TALLAT PER ACCÉS ESCOLAR" in blue and black. Below the text is a website URL "www.garabales.cat/traficsmbilitat". To the right of the text is a large red circle. Below the text and URL is a circular inset photograph showing a group of children walking. At the bottom right of the sign, there is a small logo and the text "Accidents de trànsit".

promou i financia:

MINISTERIO DE TRABAJO Y ECONOMÍA SOCIAL

en col·laboració amb:

organitza:

